

Asia: VN/813/2020 - VM015:00/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE

FINANSSIALA RY:N LAUSUNTO LUONNOKSEEN HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITTAMISEN ESTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (DIAARINUMERO: VN/813/2020 - VM015:00/2020)

Valtiovarainministeriö on 12.10.2020 pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Finanssiala ry esittää lausuntonaan seuraavaa:

A. YLEISTÄ

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi (jäljempänä HE-luonnos) mainitaan, että se sisältäisi lakimuutoksia vain teknisluontoisempien muutostarpeiden osalta. Finanssiala ry:n (jäljempänä FA) näkemyksen mukaan läheskään kaikki HE-luonnoksessa esitetyt muutokset rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin (jäljempänä rahanpesulaki) eivät ole luonteeltaan teknisiä, vaan ne edellyttävät alan toimijoilta merkittäviä toiminnallisia ja tietojärjestelmämuutoksia. Samalla ne myös aiheuttavat lisää tulkintaepäselvyyksiä jo valmiiksi vaikeatulkintaiseen sääntelyyn.

B. LAKI RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITTAMISEN ESTÄMISESTÄ

1 luku – Yleiset säännökset

2 § Soveltamisala

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälän § 1 momentin 4 kohdan osalta.

4 § Määritelmät

Pykälän 1 momentin 9 kohtaa, jossa on määritely ulkomainen trusti, tarkennetaan ehdotuksella niin, että määritelmä sisältäisi myös trustin kaltaiset oikeudelliset järjestelyt. Tarkennusta ei kuitenkaan avata täsmällisemmin HE-luonnoksessa. Trustille ei ole määritelty vastinetta mannereurooppalaisissa oikeusjärjestelmissä, minkä vuoksi vastaavan oikeudellisen järjestelyn tulkinta on erityisen haastavaa. Epäselvyyksien ja väärin tulkintojen välttämiseksi yksityiskohtaisissa perusteluissa tulisi täsmentää, mitä trustin kaltaisilla oikeudellisilla järjestelyillä tarkoitetaan.

Pykälän 1 momentin 11 kohtaan esitetyn muutoksen perusteella henkilö olisi poliittisesti vaikutusvaltainen siihen saakka, kunnes tehtävän päättymisestä on kulunut 12 kuukautta. Lainkohdan sanamuoto ei vastaa säännöksen perusteluja, joiden mukaan poliittisesti vaikutusvaltaiseen henkilöön tulisi soveltaa riskialttiuteen perustuvia toimenpiteitä senkin jälkeen, kun tehtävän päättymisestä on kulunut 12 kuukautta ja aina siihen asti, kunnes henkilöön ei enää katsota liittyvän poliittisesti vaikutusvaltaiselle henkilölle ominaista riskiä. Rahanpesulaki tuntee kolme asiakkaan tuntemisen tasoa, jotka kaikki edellyttävät ilmoitusvelvolliselta riskiperusteista punnintaa.

Ehdotettu muutos ei viittaa näihin, vaan sen sijaan näyttäisi luovan kokonaan uuden asiakkaan tuntemisen tason. Ilmoitusvelvollisella ei myöskään ole tietolähteitä tai keinoja järjestelmällisesti ja luotettavasti arvioida sitä, liittyykö asiakkaaseen yhä tällaista riskiä, kuinka merkittävästä riskistä on kyse ja mihin toimenpiteisiin sen takia tulisi ryhtyä. FA esittää, että säännöksen sanamuotoa tai perusteluja selkeytetään niin, että ilmoitusvelvollisella on mahdollisuus ymmärtää, miltä osin ja millä tavoin entisiin poliittisesti vaikutusvaltaisiin henkilöihin kohdistuvat riskialttiuteen perustuvat asiakkaan tuntemisvelvoitteet poikkeavat asiakkaisiin yleisesti sovellettavista riskiperusteisista menettelyistä, ja mihin tietolähteisiin ilmoitusvelvollisen oletetaan päätöksensä perustavan.

FA haluaa kiinnittää huomiota myös siihen, että eräissä tilanteissa asiakkaan asema poliittisesti vaikutusvaltaisena henkilönä saattaa vaikeuttaa asiakassuhteen perustamista tai jatkamista tai yksittäisen toimeksiannon toteuttamista. Tämän vuoksi on sekä asiakkaan että ilmoitusvelvollisen laillisten oikeuksien turvaamiseksi välttämätöntä, että perusteet päätöksenteolle on selkeästi määritelty.

Pykälän 1 momentin 11 kohdan i alakohtaan ehdotettu muutos laajentaisi olennaisesti ja hallitsemattomasti sekä valtionyriyten että poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden piiriä, tekisi selvittämistä käytännössä mahdotonta ja näin vesittäisi sääntelyn alkuperäistä tarkoitusta. Vähimmilläänkin esitetty pykälämuutos aiheuttaisi ilmoitusvelvollisille huomattavia selvittely- ja tulkintaongelmia ja hallinnollisia kustannuksia

Ehdotuksen sanamuoto johtaisi siihen, että jo pienikin valtion omistusosuus tekisi yhtiöstä valtion omistaman yrityksen. Jos valtionyriyksen nykyisen määritelmän muuttaminen ylipäätään nähdään välttämättömäksi, FA:n näkemyksen mukaan kriteerinä tulisi pitää yli 50 prosentin omistusosuutta tai muuhun seikkaan perustuvaa määräysvaltaa yhtiössä. Tämä vastaisi myös Euroopan komission julkaisussa "State owned enterprises in the EU" esitettyä määritelmää: "[...] state-owned enterprises will be hereafter defined as all those non-financial companies where the state exercises control, regardless of the size of ownership." Tässäkin tapauksessa olisi kuitenkin varmistettava, että ilmoitusvelvolliselle on tarjolla keskitetty tietolähde tai muu tapa kohtuullisin keinoin ja kustannuksin selvittää, onko tarkasteltavana olevaa yritystä pidettävä pykälässä tarkoitettuna valtion omistamana yrityksenä.

Joka tapauksessa on huomattava, että muutos kohdistuu myös olemassa oleviin asiakkaisiin, mikä merkitsee ilmoitusvelvollisille tietoteknisiä, toiminnallisia muutostarpeita ja henkilöstötarpeita sekä lisääntyneitä kustannuksia. Näitä muutoksia varten tarvitaan riittävän pitkä siirtymäaika.

Pykälän 1 momentin 13 kohdan a alakohta ei nykyisessä muodossaan perustu rahanpesudirektiiviin, vaan kyse on puhtaasti kansallisesta lisäsääntelystä. FA pitää hyvänä esitettyä muutosta, jonka mukaan läheinen liikesuhde poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön perheenjäsenen kanssa ei enää tekisi henkilöstä poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppania.

Pykälän 1 momentin 18 kohdan a alakohdan osalta FA esittää, että sitä täsmennettäisiin seuraavasti: "a) toimintaa, jossa yksi pankki kirjeenvaihtajana tarjoaa asiakkaana olevalle toiselle pankille pankkipalveluja, kuten maksujenvälitys- tai lorotilin ja siihen liittyviä palveluja, kuten kassanhallintaa, kansainvälistä varainsiirtoa, sekkien lunastusta, asiakasmaksujenvälitystä ja valuutanvaihtopalveluja."

Pykälän 1 momentin 18 kohdan b alakohdan osalta FA esittää seuraavia täsmennyksiä:

- alakohdasta tulisi selvästi ilmetä, millainen on se samankaltainen palvelu tai suhde, joka on perustettu arvopaperikauppaa tai varainsiirtoa varten. Jos kohdassa tarkoitetaan kaikkia arvopaperikauppaan tai varainsiirtoon liittyviä palveluja, FA ehdottaa seuraavaa sanamuotoa: ”18) kirjeenvaihtajasuhteella: b) luottolaitosten välisiä, finanssilaitosten välisiä sekä luotto- ja finanssilaitosten välisiä suhteita, muun muassa suhteita, joissa kirjeenvaihtajalaitos tarjoaa vastaanottajalaitokselle arvopaperikauppaan tai varainsiirtoon liittyviä palveluja”;
- alakohtaa tulisi täsmentää niin, että siitä käy selkeästi ilmi, onko tarkoituksena laajentaa kirjeenvaihtajasuhteen määritelmä koskemaan pankin tarjoamia palveluita toisille finanssilaitoksille (esim. rahastoyhtiöt ja maksujenvälittäjät) vai myös laajentaa tarjottavien palvelujen piiriä a- alakohdassa mainitusta, missä tapauksessa a ja b alakohtien välistä puuttuu ja-sana;
- alakohtaa tulisi täsmentää niin, että siitä ilmenee, tuleeko sitä soveltaa myös tilanteessa, jossa pankki tarjoaa kyseisiä palveluja toiselle pankille. Jos alakohta koskee myös näitä tilanteita, FA ehdottaa, että tässä yhteydessä määritellään myös mitä tarkoitetaan ”suhteilla, jotka on perustettu arvopaperikauppaa tai varainsiirtoa varten”, toisin sanoen tarkoitetaanko tässä yhteydessä kaikkia vai vain osaa tuotteita, joilla käydään kauppaa pääomamarkkinoilla;
- alakohdassa tulisi lisäksi täsmentää, mitä varojensiirrolla tässä yhteydessä tarkoitetaan, eli tarkoitetaanko tässä yhteydessä pääomamarkkinoilla tapahtuvaa varojen siirtoa vai myös muuta varojen siirtoa.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetun uuden 19 kohdan mukaan pöytälaatikkopankilla tarkoitetaan ”luotto- tai rahoituslaitosta taikka luotto- tai rahoituslaitoksen suhteen vastaavaa toimintaa harjoittavaa laitosta, joka on perustettu sellaisella lainkäyttöalueella, jolla sillä ei ole fyysistä toimipaikkaa eikä todellista johtoa, ja joka ei ole sidoksissa säänneltyyn finanssiryhmään.” FA:n käsityksen mukaan termiä ”finanssiryhmä” ei ole määritelty ja pitää tärkeänä, että se joko määritellään HE-esityksessä tai korvataan termillä, jonka sisältö on laissa määritelty. Myös ilmaisu ”luotto- tai rahoituslaitoksen suhteen” on epätarkka ja FA ehdottaa, että se korvataan ilmaisulla ”luotto- tai rahoituslaitoksen kanssa”.

6 § Ulkomaisen trustin tosiasiallinen edunsaaja.

Pykälän 1 momenttiin ehdotettujen muutosten osalta FA haluaa kiinnittää huomiota siihen, ettei edunsaajia aina pystytä nimeämään etukäteen. Laissa tulisikin selkeästi todeta, ettei 5 kohdan mukaisten henkilöiden osalta tarvitse kerätä lain 3 luvun 3 §:ssä mainittuja tietoja.

3 § Ilmoitusvelvollisen riskiarvio

Pykälän 2 momentin 1 kohtaan ehdotettu maininta mallimenetelmistä jää epäselväksi ja sitä tulisi tarkentaa. FA:n tiedossa ei ole, että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin osalta olisi tarjolla menetelmiä, jotka mahdollistaisivat niiden mallintamisen markkina- ja luottoriskien tapaan. Sääntelyä tulisi selkiyttää niin, että siitä kävisi ilmi tarkoitetaanko ”mallimenetelmällä” metodologiaa, jossa tunnistetaan ominaisriskit (inherent risk), arvioidaan kontrollien toimivuus ja tehokkuus sekä niiden perusteella määritellään jäännösriski (residual risk), vai jotakin muuta. Joka tapauksessa termi ”mallimenetelmät” ei ole yleisesti tunnettu ja se tulee täsmentää HE-esityksen perusteluissa tai korvata täsmällisemmällä termillä.

Momenttiin ehdotetun uuden 2 kohdan mukaan toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja valvonnan tulisi sisältää myös työntekijöiden taustaselvityksen. Työnantajan oikeus tehdä taustaselvityksiä työntekijöistään ovat erittäin rajoitetut ja huomiota on yleisen tietosuoja-asetuksen ohella kiinnitettävä ainakin työelämän tietosuojalakiin (759/2004) ja turvallisuusselvityslakiin (726/2015), joiden asettamia vaatimuksia ei rahanpesulain säännöksiin voida muuttaa. Siltä osin kuin selvitykset rajautuvat työsuhteen alkuun, niitä voidaan toteuttaa työnhakijan suostumuksella turvallisuusselvityslain 19 - 21 pykälissä mainittuja tehtäviä varten edellyttäen, että lain muut vaatimukset täyttyvät. Velvoite on kirjoitettu pykäläehdotukseen hyvin yleiseen muotoon eikä sitä ehdotuksen perusteluissakaan ole tarkennettu, minkä vuoksi FA pitää välttämättömänä sen tarkentamista niin, että ilmoitusvelvollinen tietää, mitä häneltä odotetaan ja millä keinoin hän voi säädösveloitteen täyttää. Ehdotetusta 2 kohdasta myöskään ilmi, minkä tasoista työntekijöiden taustaselvitystä edellytetään, tai vaihtoehtoisesti, onko tarkoituksena ollut jättää selvityksen taso ilmoitusvelvollisen oman riskiperusteisen harkinnan varaan. Sanatarkasti tulkiten ehdotus tarkoittaisi sitä, että työnhakijan kieltäytyessä antamasta suostumusta taustaselvitykseen, häntä ei voida palkata, koska sääntely edellyttää selvityksen tekemistä. Käytännössä kyseessä siis olisi pakotettu suostumus.

Momenttiin ehdotettu uusi 3 kohta asettaa ilmoitusvelvolliselle velvollisuuden nimittää vaatimustenmukaisuudesta vastaava henkilö. Rahanpesulain 9 luvun 1 §:n mukaisesti ilmoitusvelvollisen on nimittävä johdostaan henkilö, joka siinä vastaa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta sekä lisäksi henkilö, joka vastaa rahanpesu lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen sisäisestä valvonnasta, jos se on perusteltua ilmoitusvelvollisen koko ja luonne huomioon ottaen. FA pitää tärkeänä, että lain tekstissä tai perusteluissa selvennettäisiin, edellyttääkö 2 luvun 3 §:n 2 momentin 3 kohta uuden tehtävän perustamista, millä tavoin näihin tehtäviin sisältyvät vastuut eroavat toisistaan ja vai voiko tehtävää hoitaa esimerkiksi 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettu henkilö, jos se on tarkoituksenmukaista ilmoitusvelvollisen organisaatio sekä koko ja toiminnan laatu huomioon ottaen.

3 luku - Asiakkaan tunteminen

1 § Asiakkaan tunteminen ja riskiperusteinen arviointi.

Selkeyden ja ymmärrettävyyden vuoksi FA pitää tarpeellisina, että perusteluissa selvennettäisiin, millä tavoin uudet tuotteet, palvelut ja liiketoimet poikkeavat kehitettävistä tuotteista, palveluista ja liiketoimista. Ellei tosiasiallista eroa ole, säännöksen sanamuoto tulee säilyttää nykyisellään.

2 § Asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen.

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälään ehdotettuihin muutoksiin.

3 § Asiakkaan tuntemistiedot ja niiden säilyttäminen

Säännöksessä on täydennetty oikeushenkilön tuntemistietojen säilyttämistä koskevaa vaatimusta ja lisätty velvollisuus selvittää ja säilyttää oikeushenkilön kotipaikan osoite sekä pääasiallisen liiketoimintapaikan osoite, jos se eroaa kotipaikan osoitteesta. FA katsoo, että ehdotettuja muutoksia tulisi perustella tarkemmin mm. pääasiallisen liiketoimintapaikan käsitteen osalta. FA haluaa kiinnittää huomiota myös siihen, ettei pääasiallisen liiketoimintapaikan osoitetta ole mahdollista hankkia luotettavista julkisista rekistereistä, vaan tieto olisi asiakkaan oman ilmoituksen varassa. Mikäli asiakas ei toimita tietoa tai annettu tieto on puutteellista, ilmoitusvelvollisen voidaan katsoa laiminlyöneen lainsäädännössä asetetun velvoitteen toteuttamisen.

FA katsoo, että riskiperusteinen lähestymistapa huomioiden ilmoitusvelvollisella tulisi olla oikeus itse määrittää riskien arvioinnin kautta asiakkaan tuntemiseksi tarvittavat tiedot. Esimerkiksi tilanteessa, jossa oikeushenkilön kotipaikka ja pääasiallinen liiketoimintapaikka ovat eri valtiossa, tieto on olennainen. Sen sijaan esimerkiksi tilanteessa, jossa oikeushenkilön kotipaikka on Helsinki ja liiketoimintapaikka Kouvola, asialla tuskin on merkitystä riskien arvioinnin kannalta.

Kotipaikan ja pääasiallisen liiketoimintapaikan osoitteita koskevat muutokset edellyttävät muutoksia ilmoitusvelvollisten tietojärjestelmiin ja prosesseihin. Teknisten muutosten tekemiseksi ja olemassa olevien asiakkaiden tietojen täydentämiseksi tarvitaan riittävä siirtymäaika, jonka on oltava selvästi lakiehdotuksessa esitettyä pidempi.

5 § Vakuutustuotteisiin liittyvä erityinen tuntemisvelvollisuus

Esitetty pykälämuutos edellyttäisi, että henki- ja muun sijoitusvakuutuksen edunsaajan henkilöllisyys olisi todennettava aina, kun maksu suoritetaan. Muutos nykykäytäntöön olisi merkittävä ja se edellyttäisi edunsaajalta joko henkilöllisyystodistuksen esittämistä palveluntarjoajan luona tai tunnistautumista sähköisessä kanavassa. Edunsaajat eivät välttämättä ole vakuutusyhtiön nykyisiä asiakkaita, jolloin heitä ei ole tunnistettu ja todennettu aiemmin. Ottaen huomioon maksettavien korvausten lukumäärät, pitkät asiointitietäisyydet ja erityisesti iäkkäiden edunsaajien asema, todentamisvelvoitetta ei tulisi asettaa kategorisena, vaan ilmoitusvelvollisella tulisi aina olla mahdollisuus arvioida edunsaajan henkilöllisyyden todentamisen tarve riskiperusteisesti.

Selvyyden vuoksi FA haluaa myös muistuttaa, että neljäs rahanpesudirektiivi koskee vain henki- ja muita sijoitusvakuutuksia, eikä niille nyt ehdotettua todentamisvelvoitetta tule missään olosuhteissa laajentaa koskemaan vahinkovakuutuksia, riskihenkivakuutuksia, työeläkevakuutuksia, lakisääteisiä tapaturmavakuutuksia tai muitakaan direktiivin soveltamisalaan kuulumattomia vakuutuslajeja.

6 § Tosiasiallisen edunsaajan tunnistaminen

Pykälään uudessa 2 momentissa asetettu velvoite on sangen raskas toteuttaa, kun otetaan huomioon, ettei asiakkaasta riippumattomia tietolähteitä ole. Ehdotetun sanamuodon perusteella kirjaa tulee pitää asiakaskohtaisesti, mikä tuo prosessiin merkittävästi lisää työtä ja kustannuksia. Kyse ei ole pelkästään teknisestä tarkennuksesta, vaan tietojärjestelmämuutoksia edellyttävästä sääntelymuutoksesta, minkä vuoksi myös siirtymäajan on oltava selvästi lakiehdotuksessa esitettyä pidempi. FA pitää myös tärkeänä, että toiminnan riskiperusteisuus todettaisiin selvästi lakiesityksen perusteluissa – vähäisen riskin asiakkaissa ei tarkkuustason ole tarpeen olla samanlainen kuin korkean riskin asiakkaissa.

7 § Asiakkaan tuntemista koskevien velvollisuuksien täyttäminen ilmoitusvelvollisen puolesta

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälään ehdotettuihin muutoksiin.

8 § Yksinkertaistettu asiakkaan tuntemisvelvollisuus

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälään ehdotettuihin muutoksiin.

12 § Kirjeenvaihtajasuhteisiin liittyvä tehostettu tuntemisvelvollisuus

FA esittää, että pykälää täsmennettäisiin seuraavasti: ”Luotto- ja rahoituslaitoksen tulee tarjotessaan maksujenvälitystilejä muille luotto- ja rahoituslaitoksille varmistaa, että asiakkaana toimiva luotto- tai rahoituslaitos: 1) on tunnistanut asiakkaansa, jotka pääsevät suoraan luotto- ja rahoituslaitoksen tilille ja noudattanut näiden osalta jatkuvaa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta; sekä [...]”.

13 § Poliittisesti vaikutusvaltaiseen henkilöön liittyvä tehostettu tuntemisvelvollisuus

Edellä 1 luvun 4 §:n 11 kohdan mukaan poliittisesti vaikutusvaltaisella henkilöllä tarkoitetaan ”luonnollista henkilöä, joka toimii tai on toiminut merkittävässä julkisessa tehtävässä ja tehtävän päättymisestä on kulunut 12 kuukautta tai vähemmän.” Tässä lainkohdassa sen sijaan todetaan: ”Henkilöä ei enää pidetä poliittisesti vaikutusvaltaisena henkilönä, kun hän ei ole toiminut merkittävässä julkisessa tehtävässä vähintään vuoteen.” Määrittelyissä näyttäisi olevan ristiriita, joka tulisi oikaista.

FA haluaa myös kiinnittää huomiota siihen, että neljännen rahanpesudirektiivin 20 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan ilmoitusvelvollisten tulee saada ylemmän johdon hyväksyntä liikesuhteiden aloittamiselle tai jatkamiselle poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden kanssa. Vastaava vaatimus ei käy ilmi rahanpesulain 13 §:n 2 momentista, joka vaatii ainoastaan liikesuhteen aloittamisen hyväksymistä. Tekninen virhe implementoinnissa tulisi korjata, jotta tulkintaepäselvyyksiltä vältytään.

4 luku - Ilmoitusvelvollisuus, salassapitovelvollisuus sekä liiketoimen keskeyttäminen

4 § Epäilyttäviä liiketoimia koskeva salassapitovelvollisuus ja salassapitovelvollisuutta koskevat poikkeukset

Pykäläehdotuksen tarkoituksena on mahdollistaa tietojenvaihto epäilyttäviä liiketoimia koskevista ilmoituksista pykälässä mainittujen tahojen välillä. Pykäläehdotuksen perusteluissa kuitenkin todetaan seuraavaa: ”Rahanpesun selvittelykeskukselle toimitetut tiedot epäilyistä, että varat ovat rikollisen toiminnan tuottamaa hyötyä tai liittyvät terrorismin rahoittamiseen, välitetään koko konsernille, jollei rahanpesun selvittelykeskus anna muita ohjeita.”

Ilmoitus epäilyttävästä liiketoimesta ei kuitenkaan edellytä konkreettista epäilyä siitä, että varat olisivat rikollisen toiminnan tuottamaa hyötyä tai liittyisivät terrorismin rahoittamiseen. Perustelutekstin mukaan tieto epäilyistä myös välitettäisiin aina koko konsernille, jollei rahanpesun selvittelykeskus anna muita ohjeita.

Selvyyden vuoksi esitämme, että edellä mainittu perustelujen kohta muutettaisiin esimerkiksi muotoon: ”Tiedot rahanpesun selvittelykeskukselle tehdyn epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen tekemisestä ja sisällöstä saa välittää koko konsernille, jollei rahanpesun selvittelykeskus anna muita ohjeita.”

6 luku - Tosiasiallisia edunsaajia koskevat tiedot

2 § Yhteisön velvollisuus pitää yllä tosiasiallisia edunsaajia koskevia tietoja

FA pitää tärkeänä, että pykälässä tarkoitettulle yhteisölle asetettu velvollisuus hankkia, pitää yllä ja antaa tosiasiallisia edunsaajia koskevia tietoja ulotetaan koskemaan valvontaviranomaisten ja rahanpesun selvittelykeskuksen ohella myös Patentti- ja rekisterihallitusta. Lisäksi velvollisuuden noudattamista tulisi tehostaa asianmukaisilla seuraamuksilla, jotka toimivaltainen viranomainen voi määrätä velvoitteen laiminlyöneelle yhteisölle.

7 luku Valvonta

1 § Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälään ehdotettuihin muutoksiin.

9 luku Erinäiset säännökset

2 § Ilmoitusvelvollisen sivuliikkeet ja muut yhtiöt

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälään ehdotettuihin muutoksiin.

C. LAKI RAHANPESUN SELVITTELYKESKUKSESTA

2 § Rahanpesun selvittelykeskus ja sen tehtävät

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälään ehdotettuihin muutoksiin.

4 § Rahanpesun selvittelykeskuksen oikeus saada, käyttää ja luovuttaa tietoa

FA haluaa kiinnittää huomiota siihen, että neljännessä rahanpesudirektiivissä olevat sana "tarvittaessa" (englanniksi "where applicable") puuttuu lakitekstistä ja se tulisi lisätä säännöksen tekstiin, joka muutetussa muodossaan on: "Rahanpesun selvittelykeskuksella on oikeus saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä sekä ilmoitusvelvollisilta, mukaan lukien tarvittaessa edellä mainitun johtajat ja työntekijät, [...]" Lisäksi FA pitää kohtuullisena, että perusteluissa todettaisiin selvästi, että rahanpesun selvittelykeskuksen tulee ensisijaisesti hankkia tiedot muilta kuin ilmoitusvelvollisen palveluksessa olevilta johtajilta tai työntekijöiltä henkilökohtaisesti.

5 § Tietojen vaihtaminen

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälään ehdotettuihin muutoksiin.

D. LAKI PANKKI- JA MAKSUTILIEN VALVONTAJÄRJESTELMÄSTÄ

6 § Pankki- ja maksutilirekisteriin tallennettavat tiedot

FA:lla ei ole kommentoitavaa pykälään ehdotettuihin muutoksiin.

E. LAKIA ALEMMAN ASTEINEN SÄÄNTELY

FA pitää tärkeänä, että rahanpesuasetukset saataisiin voimaan mahdollisimman pian. Ottaen huomioon, että aikaa lausuntokierroksesta on jo kulunut yli 2.5 vuotta ja rahanpesusääntelyä on tuona aikana muutettu useita kertoja, FA pitää asianmukaisena ja välttämättömänä, että asetuseronnoksista järjestettäisiin uusi lausuntokierros ennen niiden antamista.

F. LAKIEN VOIMAANTULO

Esitettyjen muutosten laajuus huomioiden FA katsoo, että ehdotettu siirtymäaika on liian lyhyt ja ehdottaa, että lakiin tulee kirjata riittävä siirtymäaika ja lait tulisivat voimaan aikaisintaan 1.9.2021.

FINANSSIALA RY

Taina Ahvenjärvi

Linna Mika
Finanssiala ry